

Aktivert karbon ~3 mm, damp aktivert

produktnummer: 0998 dato for utarbeiding: 21.01.2019

Versjon: 1.0 no

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/ foretaket

1.1 **Produktidentifikator**

Identifikasjon av stoffet **Aktivert karbon**

0998 Produktnummer

Registreringsnummer (REACH) 01-2119488894-16-xxxx

EF-nummer 931-328-0 **CAS-nummer** 7440-44-0

Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares 1.2

Identifisert bruk: laboratoriekjemikalie

laboratorie- og analyseformål

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Carl Roth GmbH + Co KG Schoemperlenstr. 3-5 D-76185 Karlsruhe **Tyskland**

Telefon: +49 (0) 721 - 56 06 0 Telefaks: +49 (0) 721 - 56 06 149 e-post: sicherheit@carlroth.de Nettside: www.carlroth.de

Kvalifisert person som er ansvarlig for

sikkerhetsdatabladet

: Department Health, Safety and Environment

e-post (kvalifisert person) : sicherheit@carlroth.de

1.4 Nødtelefonnummer

Navn	Gate/vei	Postnummer/sted	Telefon	Nettside
Giftinformasjonen Divisjon for miljømedi- sin - Folkehelseinsti- tuttet	Postboks 222 Skøyen	0213 Oslo	22 59 13 00	www.giftinfo.no

1.5 **Importør**

Chiron AS Stiklestadveien 1 7041 Trondheim Norge

Telefon: +47 73 87 44 90.

Telefaks:

Nettside: www.chiron.no

Side 1 / 11 Norge (no)

Aktivert karbon ~3 mm, damp aktivert

produktnummer: 0998

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til forskrift (EF) nr. 1272/2008 (CLP)

Dette stoffet oppfyller ikke kriteriene for klassifisering i henhold til forskrift nr. 1272/2008/EF.

2.2 Merkingselementer

Merking i henhold til forskrift (EF) nr. 1272/2008 (CLP)

ikke påkrevet

Varselord ikke påkrevet

2.3 Andre farer

Det foreligger ingen ytterligere opplysninger.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1 Stoffer

Navnet på stoffet Activated Carbon - High Density Skeleton

Registreringsnummer (REACH) 01-2119488894-16-xxxx

EF-nummer 931-328-0 CAS-nummer 7440-44-0

Molekylformel C

Molar masse 12,01 g/_{mol}

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelle merknader

Tilsølte klær må fjernes.

Etter innånding

Sørg for frisk luft. Søk legeråd hvis du er i tvil, eller hvis det oppstår problemer.

Etter hudkontakt

Skyll/dusj huden med vann. Søk legeråd hvis du er i tvil, eller hvis det oppstår problemer.

Etter øyekontakt

Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Søk legeråd hvis du er i tvil, eller hvis det oppstår problemer.

Etter svelging

Skyll munnen. Kontakt en lege ved ubehag.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Irriterende virkninger

Norge (no) Side 2 / 11

Aktivert karbon ~3 mm, damp aktivert

produktnummer: 0998

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

ingen

AVSNITT 5: Brannslokkingstiltak

5.1 Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler

Tilpass slokningstiltak til omgivelsene vannspray, skum, slukkespulver, karbondioksid (CO2)

Uegnede slokkingsmidler

full vannstråle

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brennbar. Fare for støveksplosjon.

Farlige forbrenningsprodukter

Ved brann kan oppstå: karbonmonoksid (CO), karbondioksid (CO2)

5.3 Råd til brannmannskaper

Bekjemp brannen med normal forsiktighet på behørig avstand. Bruk selvforsynt pusteutstyr.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

For personell som ikke er nødpersonell

Ikke innånd støv.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Holdes vekk fra avløp, overflatevann og grunnvann.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Råd om hvordan søl kan begrenses

Tildekking av kloakk og avløp.

Råd om hvordan søl skal behandles

Opptas mekanisk. Unngå støvdannelse.

Andre opplysninger om søl og utslipp

Plasseres i egnede beholdere for avfallshåndtering.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Farlige forbrenningsprodukter: se avsnitt 5. Personlig verneutstyr: se avsnitt 8. Uforenlige materialer: se avsnitt 10. Henvisninger vedrørende avfallshåndtering: se avsnitt 13.

Norge (no) Side 3 / 11

Aktivert karbon ~3 mm, damp aktivert

produktnummer: 0998

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Det må sørges for tilstrekkelig lufting. Unngå støvutvikling.

Instruks for allmenn hygiene på arbeidsplassen

Før pauser og ved arbeidsslutt må hendene vaskes.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Hold beholderen tett lukket. Oppbevares tørt.

Uforenlige stoffer eller stoffblandinger

Følg instrukser for samlagring.

Hensyn til andre råd

Krav til ventilasjon

Bruk lokal og allmenn ventilasjon.

• Særskilt utforming av lagringsrom eller oppbevaringsbeholdere

Anbefalt lagringstemperatur: 15 - 25 °C.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Det foreligger ingen informasjoner.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse

8.1 Kontrollparametere

Nasjonale grenseverdier

Grenseverdier for eksponering på arbeidsplassen

Ingen data er tilgjengelig.

Relevante DNEL-/DMEL-/PNEC- og andre terskelverdier

verdier som er relevante for menneskelig helse

Endepunkt	Terskelverdi	Beskyttelsesmål, eksponeringsvei	Brukes i	Eksponeringstid
DNEL	1,84 mg/m³	menneske, innånding	arbeidstaker (industri)	kronisk - lokale effekter

• verdier som er relevante for miljøet

Endepunkt	Terskelverdi	Miljøområde	Eksponeringstid
PNEC	10 ^{mg} / _{kg}	jord	over en kort periode (engangshendel- se)

8.2 Eksponeringskontroll

Individuelle vernetiltak (personlig verneutstyr)

Vern av øyne/ansikt

Bruk vernebrille med sidevern.

Norge (no) Side 4 / 11

Aktivert karbon ~3 mm, damp aktivert

produktnummer: 0998

Hudvern

håndvern

Bruk egnede vernehansker. Kjemikaliehansker testet i henhold til EN 374 er egnet.

materialtype

NBR (Nitrilgummi)

materialtykkelse

>0,11 mm

gjennomtrengningstider for hanskematerialet

>480 minuter (permeasjon: nivå 6)

øvrige vernetiltak

Legg inn rekreasjonsfaser til regenerasjon av huden. Bruk av forebyggende hudbeskyttelse (hud-krem/salver) anbefales.

Åndedrettsvern

Pustemaske er nødvendig ved: Støvutvikling. Partikkelfilterapparat (EN 143). P1 (filtrerer minst 80 % av luftpartiklene, fargekode: hvit).

Begrensning og overvåkning av miljøeksponeringen

Holdes vekk fra avløp, overflatevann og grunnvann.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende

Fysisk tilstand fast (granulat)

Farge sort

Lukt ingen lukt

Luktterskel Ingen data er tilgjengelig

Øvrige fysiske og kjemiske parametere

ph-verdi Denne opplysningen er ikke tilgjengelig.

Smeltepunkt/frysepunkt >3.500 °C

Startkokepunkt og kokeområde Denne opplysningen er ikke tilgjengelig.

Flammepunkt ikke anvendelig

Fordampingshastighet ingen data er tilgjengelig

Antennelighet (fast stoff, gass)

Ingen opplysninger er tilgjengelige

Eksplosjonsgrenser

nedre eksplosjonsgrense (NEG)
 denne opplysningen er ikke tilgjengelig

Norge (no) Side 5 / 11

Aktivert karbon ~3 mm, damp aktivert

produktnummer: 0998

• øvre eksplosjonsgrense (ØEG) denne opplysningen er ikke tilgjengelig

Eksplosjonsgrensen til støv/luft-blandinger ingen opplysninger er tilgjengelige

Damptrykk Denne opplysningen er ikke tilgjengelig.

Tetthet 2,31 ^g/_{cm³} ved 20 °C

Damptetthet Denne opplysningen er ikke tilgjengelig.

Massetetthet $400 - 500 \, {}^{9}/_{cm^3}$

Relativ tetthet Det foreligger ingen opplysninger om denne eg-

enskapen.

Løselighet(er)

Vannløselighet uløselig

Fordelingskoeffisient

n-oktanol/vann (log KOW) 0,78 (Lit.)

Selvantenningstemperatur Det foreligger ingen opplysninger om denne eg-

enskapen.

Nedbrytningstemperatur ingen data er tilgjengelig Viskositet ikke relevant (fast stoff)

Eksplosjonsegenskaper skal ikke klassifiseres som eksplosiv

Oksidasjonsegenskaper ingen

9.2 Andre opplysninger

Det foreligger ingen ytterligere opplysninger.

Partikkelstørrelse 3 mm

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Støveksplosjonsevne.

10.2 Kjemisk stabilitet

Materialet er stabilt under normale omgivelsesforhold og ved forventede lagrings- og håndteringsbetingelser med hensyn til temperatur og trykk.

10.3 Mulighet for farlige reaksjoner

Reagerer heftig med: Oksidasjonsmidler, Peroksider, => Explosive properties

10.4 Forhold som skal unngås

Det er ingen kjente spesifikke forhold som må unngås.

10.5 Uforenlige materialer

Det foreligger ingen ytterligere opplysninger.

10.6 Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige forbrenningsprodukter: se avsnitt 5.

Norge (no) Side 6 / 11

Aktivert karbon ~3 mm, damp aktivert

produktnummer: 0998

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Opplysninger om giftige virkninger

Akutt giftighet

Skal ikke klassifiseres som akutt giftig.

Eksponeringsvei	Endepunkt	Verdi	Arter	Kilde
oral	LD50	>2.000 ^{mg} / _{kg}	rotte	ECHA

Etsing/hudirritasjon

Skal ikke klassifiseres som etsende/irriterende for huden.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon

Skal ikke klassifiseres som alvorlig skadelig for øyet eller som øyeirriterende.

Sensibilisering av luftveiene eller huden

Skal ikke klassifiseres som innåndings- eller hudallergen.

Oppsummering av evalueringen av CMR-egenskaper

Skal hverken klassifiseres som skadelig for arvestoffet i kjønnsceller (mutagen), kreftfremkallende eller som reproduksjonstoksisk

• Giftvirkning på bestemte organer ved enkelteksponering

Skal ikke klassifiseres som giftig for bestemte organer (enkelteksponering).

• Giftvirkning på bestemte organer ved gjentatt eksponering

Skal ikke klassifiseres som giftig for bestemte organer - gjentatt eksponering.

Innåndingsfare

Skal ikke klassifiseres som farlig ved aspirasjon.

Symptomer med hensyn til fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper

Ved svelging

ingen data er tilgjengelig

Ved kontakt med øynene

ingen data er tilgjengelig

Ved innånding

Inhalering av støv kan forårsake irritasjon av luftveiene

Ved hudkontakt

Hyppig og vedvarende hudkontakt kan føre til hudirritasjoner

Andre opplysninger

Ingen

Norge (no) Side 7 / 11

Aktivert karbon ~3 mm, damp aktivert

produktnummer: 0998

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1 Giftighet

i henhold til 1272/2008/EF: Skal ikke klassifiseres som farlig for vannmiljøet.

12.2 Nedbrytingsprosess

Ingen data er tilgjengelig.

12.3 Bioakkumuleringsevne

Konsentreres ikke nevneverdig i organismer.

n-oktanol/vann (log KOW) 0,78

12.4 Mobilitet i jord

Ingen data er tilgjengelig.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Ingen data er tilgjengelig.

12.6 Andre skadevirkninger

Ingen data er tilgjengelig.

AVSNITT 13: Disponering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Snakk med ansvarlig renovatør om bortfrakting av avfall.

Opplysninger som er relevante for avfallshåndtering i vann

Må ikke tømmes i kloakkavløp.

Opplysninger som er relevante for avfallshåndtering i vann

Må ikke tømmes i kloakkavløp.

13.2 Relevante lovbestemmelser om avfall

Allokeringen av avfallskodenummer/avfallsbetegnelser skal gjennomføres bransje- og prosess-spesifikt tilsvarende AVV (EU direktiv om avfallsregister/i Norge er SSB ansvarlig).

13.3 Bemerkninger

Avfall skal kildesorteres slik at det kommunale eller nasjonale avfallshåndteringsselskapet kan håndtere hver avfallskategori separat. Vennligst følg gjeldende nasjonale og regionale bestemmelser.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

14.1	FN-nummer	(ikke underlagt transportbestemmelsene)
14.2	FN-forsendelsesnavn	ikke relevant
14.3	Transportfareklasse(r)	ikke relevant
	Klasse	-
14.4	Emballasjegruppe	ikke relevant
14.5	Miljøfarer	ingen (ikke miljøfarlig i henhold til bestemmelsene for farlig gods)

Norge (no) Side 8 / 11

Aktivert karbon ~3 mm, damp aktivert

produktnummer: 0998

14.6 Særlige forholdsregler ved bruk

Det foreligger ingen ytterligere opplysninger.

14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL og IBC-koden

Frakten er ikke ment for å transporteres i bulk.

- 14.8 Opplysninger for hver av FNs regelverksmaler
  - Transport av farlig gods på vei, jernbane eller innlands vannvei (ADR/RID/ADN)

Ikke underlagt ADR, RID og ADN.

• Den internasjonale kodeks for transport av farlig last til sjøs (IMDG)

Ikke underlagt IMDG.

• Den internasjonale organisasjon for sivil luftfart (ICAO-IATA/DGR)

Ikke underlagt ICAO-IATA.

AVSNITT 15: Opplysning om bestemmelser

15.1 Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Relevante EU-bestemmelser

• Forskrift 649/2012/EU angående eksport og import av farlige kjemikalier (PIC)

Ikke oppført.

• Direktivet 1005/2009/EF for stoffer som ødelegger ozonlaget (ODS)

Ikke oppført.

• Forskrift 850/2004/EF om persistente organiske forurensende stoffer (POP)

Ikke oppført.

• Begrensninger i henhold til REACH, vedlegg XVII

ikke oppført

• Begrensninger i henhold til REACH, avdeling VIII

Ingen.

• Liste over stoffer som er tillatelsespliktig (REACH, vedlegg XIV)/SVHC - kandidatliste

ikke oppført

Sevesodirektiv

2012/18/EU (Seveso III)				
Nr.	Farlig kjemikalie/farekategorier	Mengdegrense (i tonn) for bruk i bedrif- ter av den lavere og høyere klasse	An- merk.	
	ikke tilordnet			

Direktiv 2011/65/EU angående restriksjoner på bruk av visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk utstyr (RoHS) - vedlegg II

ikke oppført

Forordning 166/2006/EF om opprettelsen av et europeisk register over utslipp og transport av forurensende stoffer (PRTR)

ikke oppført

Forordning 2000/60/EF om etableringen av rammewerk for felles tiltak i vannpolitikken (WFD)

ikke oppført

Norge (no) Side 9 / 11

Aktivert karbon ~3 mm, damp aktivert

produktnummer: 0998

Forskrift 98/2013/EU for markedsføring og bruk av eksplosive grunnsubstanser

ikke oppført

Forordning 111/2004/EF som legger ned reglene for overvåkning av handel mellom fellesskapet og tredjeland med utgangsstoffer for narkotika

ikke oppført

Nasjonale fortegnelser

Stoffet er oppført i de følgende nasjonale listene:

and the second s		
Land	Nasjonale fortegnelser	Status
AU	AICS	stoffet er oppført
CA	DSL	stoffet er oppført
CN	IECSC	stoffet er oppført
EU	ECSI	stoffet er oppført
EU	REACH Reg.	stoffet er oppført
KR	KECI	stoffet er oppført
MX	INSQ	stoffet er oppført
NZ	NZIoC	stoffet er oppført
PH	PICCS	stoffet er oppført
TR	CICR	stoffet er oppført
TW	TCSI	stoffet er oppført
US	TSCA	stoffet er oppført

Legende

Australian Inventory of Chemical Substances
Chemical Inventory and Control Regulation
Domestic Substances List (DSL)
EC-nummer (EINECS, ELINCS, NLP)
Inventory of Existing Chemical Substances Produced or Imported in China
National Inventory of Chemical Substances
Korea Existing Chemical Substances AICS CICR

DSL ECSI

INSQ NATION IN CHARLES THE ACT OF THE PROPERTY OF T

TCSI TSCA Taiwan Chemical Substance Inventory

Toxic Substance Control Act

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Kjemisk sikkerhetsvurdering har ikke blitt foretatt av dette stoffet.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Forkortelser og akronymer

Fork.	Beskrivelser av forkortelser som er brukt
ADN	Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par voies de navigation intérieures (den europeiske avtale om internasjonal transport av farlig gods på innlands vannveier)
ADR	Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (den europeis- ke avtale om internasjonal veitransport av farlig gods)
CAS	Cemical Abstracts Service (database som inneholder den mest omfattende listen av kjemiske substanser)
CLP	forskrift (EF) 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (Classification, Labelling and Packaging)

Side 10 / 11 Norge (no)

Aktivert karbon ~3 mm, damp aktivert

produktnummer: 0998

Fork.	Beskrivelser av forkortelser som er brukt
CMR	Carcinogenic, Mutagenic or toxic for Reproduction (kreftfremkallende, mutagen eller reproduksjonstoksisk)
DGR	Dangerous Goods Regulations (bestemmelsene for farlig gods) (se IATA/DGR)
DMEL	Derived Minimal Effect Level (avledet minimalt effektnivå)
DNEL	Derived No-Effect Level (avledet ingen-effekt-nivå)
EINECS	European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances (europeisk fortegnelse over eksisterende kjemiske stoffer på markedet)
ELINCS	European List of Notified Chemical Substances (europeisk fortegnelse over de raporterte kjemiske stoffene)
GHS	Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals" (globalt harmonisert system for klassifisering og merking av kjemikalier) utviklet av de Forente Nasjoner (FN)
IATA	International Air Transport Association (internasjonal forening for flytransport)
IATA/DGR	Dangerous Goods Regulations (DGR) for the air transport (IATA) (bestemmelsene for transport av farlig gods med fly)
ICAO	International Civil Aviation Organization (internasjonal organisasjon for sivil luftfart)
IMDG	International Maritime Dangerous Goods Code (internasjonal kode for transport av farlig gods til sjøs)
MARPOL	den internasjonale konvensjonen til forhindring av marin forurensning fra skip (fork. av "Marine Pollutant")
NLP	No-Longer Polymer (ikke-polymer)
PBT	persistent, bioakkumulerende og giftig
PNEC	Predicted No-Effect Concentration (forutsagt ikke-effekt-konsentrasjon)
REACH	Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier)
RID	Règlement concernant le transport International ferroviaire des marchandises Dangereuses (forskrifter vedrørende internasjonal transport av farlig gods på jernbane)
SVHC	Substance of Very High Concern (meget bekymringsverdig stoff)
vPvB	very Persistent and very Bioaccumulative (svært persistent og svært bioakkumulerende)

Viktige litteraturreferanser og datakilder

- Forskrift (EF) nr. 1907/2006 (REACH), endret ved 2015/830/EU
- Forskrift (EF) nr. 1272/2008 (CLP, EU-GHS)
  Dangerous Goods Regulations (DGR) for the air transport (IATA) (bestemmelsene for transport av farlig gods med fly)
- Den internasjonale kodeks for transport av farlig last til sjøs (IMDG)

Liste over relevante setninger (kode og tekst som angitt i kapittel 2 og 3)

ikke relevant.

Ansvarsfraskrivelse

Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet beskriver våre kunnskaper ved trykking etter vår beste viten. Denne informasjonen skulle gi Dem holdepunkter for sikker omgang ved lagring, bearbeidelse, transport og fjerning av det produktet som dette sikkerhetsdatabladet nevner. Opplysningene er ikke overførbare til andre produkter. Hvis produktet blir blandet eller bearbeidet med andre materialer, er opplysningene i dette databladet ikke uten videre overførbare til det da ferdige nye materialet.

Side 11 / 11 Norge (no)